

Clara Friis pæren

Karsten Hansen: "Pærevælling" – 3 af 11

Clara Friis pæren – en enkelt

Clara Friis pæren – en hel flok

Clara Friis hed egentlig Clara Sophie Kragh - Juhl-Vind – Frijs men selv om Clara Friis er en glimrende pære ville hendes fulde navn nok alligevel være for langt. Hun blev født i 1822 som datter af lensgreven på Frijsenborg gods og 19 år gammel, i 1841, blev den spinkle og tilsyneladende svage-lige unge kvinde gift med den 10 år ældre Hans Carlsen som var ejer af herregården Gl. Køgegård.

Hun er beskrevet som velbegavet, lattermild, livlig og from. Sammen fik de tre børn hvor af kun en pige iverlevede. Efter 11 års ægteskab døde Clara af brystsyge og hun blev begravet i godsets have i en til lejligheden indrettet privat kirkegård. Begravelsen blev foretaget af N.F.S Grundtvig som netop havde giftet sig med Hans Carlsens søster Marie. Grundtvig blev for øvrigt også begravet på Gl. Køgegård sammen med Marie og resten af godsejerfamilien.

Da Clara Friis døde ønskede godsejer Carlsen at sætte så stort minde som muligt efter sin højt elskede kone og ud over gravpladsen "Claras have", valgte han også at omdøbe Skjendsvedpæren, så den kom til at bære hendes navn.

Carlsen var meget interesseret i frugtavl, og det siges, at han havde fundet "mange gamle træer af sorten" i landsbyen Skensved før 1850, og at han mente modertræet måtte komme fra denne egn. Han udstillede første gang pæresorten i 1858 hvor den "vakte opmærksomhed" Den nye pæresort var ikke kendt fra resten af Europa og den regnes også i dag som en dansk frøplante.

Clara Friis er en god plantagesort som dyrkes meget til butikkerne. Den har den egenskab, at smage godt før den modner og det bevirker at den kan ligge

længe på supermarkedets hylder, uden at rådne. Det er bestemt en kvalitet – siger butikken!! I privathaverne er Clara Friis også meget populær. Her bør man vælge at lade frugten modne på træet og derved få den rigtige smag af Clara Friis. En sød og saftig lidt lille pære som absolut er værd at have i sin have. Den lyst græsgrønne farve ændrer sig ved modenhed til strågul – men så skal den også spises i løbet af kort tid. Træerne er ikke gamle før de bærer, og derefter er træet en trofast frugtbærer i mange år. Pluk fra midten af september og nogle uger frem. Pluk umodne til køleskabet, modne til at spise med det samme.

Træets meget smukke efterårsløv er i sig selv en begrundelse for at plante Clara Friis. Orange til stærkt purpurrøde blade mod en blå oktoberhimmel. Det er altså ikke så dumt!! Godsejer Carlsen tog ikke fejl. Ved at lade pæren bære Claras navn blev hun husket i generationer – der er bare ikke mange som kender den lidt sørgelige historie om den smukke og livlige unge godsejerfrue som døde så alt for tidligt.

Pastor Wøldike kendte både sorten og historien. Han havde den i haven i Øster Hornum sammen med imponerende 277 andre pæresorter. Selvfølgelig har sorten også i dag fået plads i Wøldikes have. Det er en lille stump spiselig danmarkshistorie.